

Etiske retningslinjer for leverandører

Innhold

INNLEDNING	3
LEVERANDØRERKLÆRING	5
Helse, sikkerhet og trivsel	5
Ordnete arbeidsforhold.	5
Ingen diskriminering eller trakassering.	6
Klima og miljø.	6
Beskyttelse av eiendeler, eiendom og utstyr.	7
konfidensialitet.	7
Beskyttelse av personopplysninger (personvern)	8
Arbeid mot korrupsjon og bestikkelser.	8
Rettferdig konkurranse.	9
Interessekonflikter.	9
Fordeler og gaver	10
Sanksjoner	10
BRUDD PÅ RETNINGSLINJENE	11

INNLEDNING

Sammen mot et felles mål

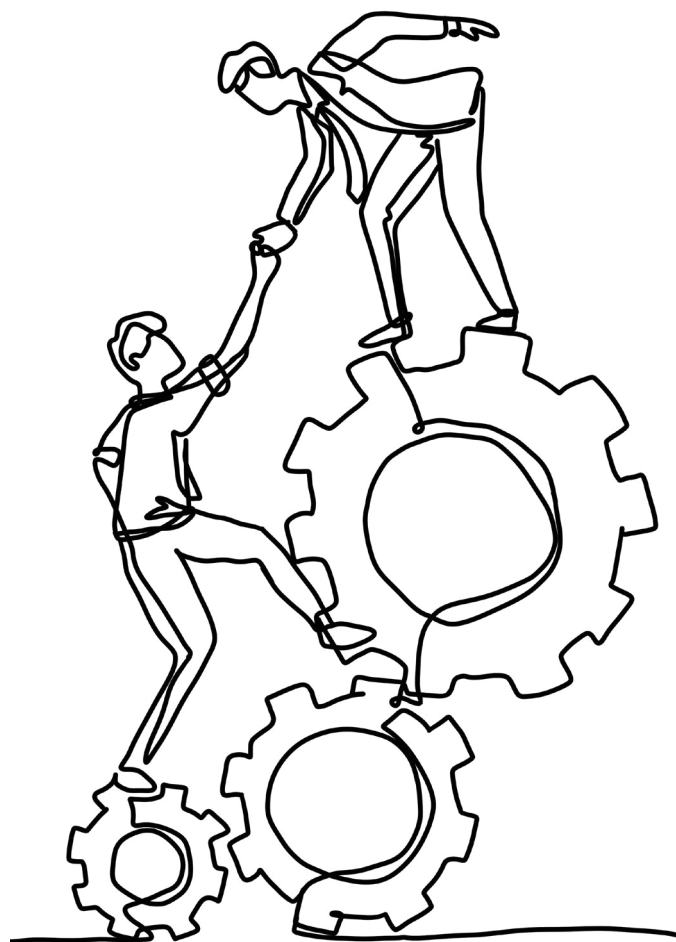
Norbygg streber etter å oppnå leverandørrelasjoner som er til nytte for begge parter, bygget på felles verdier og forutsigbar opp-treden. Vi baserer et slikt samarbeid på rettferdighet, åpenhet og gjensidig respekt. Med denne grunntanken er vi opptatt av å knytte til oss leverandører og underentreprenører som forplikter seg til å følge de etiske retningslinjene, aktsomhetsvurderinger, verdier og krav Norbygg har lagt til grunn for samarbeidet.

Hvem de «Etske retningslinjene for leverandører» gjelder for

De etiske retningslinjene gjelder for leverandører av varer og tjenester, inklusive underentreprenører, tjenestetilbydere, konsulenter, mellomledd og agenter. Norbyggs leverandører skal sørge for at alle regler og prinsipper som er beskrevet i disse retningslinjene, blir anvendt i egen leverandørkjede. Leverandør skal på forespørsel fra Norbygg dokumentere hvordan dette ivaretas.

Overholdelse av lovverket

Som leverandør for Norbygg etterlever du alle relevante lover og regler i de landene du har virksomhet i. I tillegg til dette, vil vi også etterleve FNs Global Compact, som omhandler viktige prinsipper innenfor områdene menneskerettigheter, arbeidslivsstandarder, miljø og anti-korrupsjon. Hvis du oppdager at våre «Etske retningslinjer for leverandører» kommer i konflikt med gjeldende lovbestemmelser, må du informere ledelsen i Norbygg.

Varsling om manglende overholdelse

I Norbygg mener vi at en sterk etisk kultur til dels avhenger av at vi har et arbeidsmiljø der medarbeiderne føler seg komfortable med å varsle om tilfeller av manglende overholdelse av de etiske retningslinjene. Slik manglende overholdelse kan omfatte mistanke om ulovlig eller uetisk atferd (heretter kalt "brudd"). Vi er forpliktet til å undersøke varsling om mistenkte og kjente brudd, og til å iverksette nødvendige tiltak basert på resultatet av undersøkelsene. På samme måte er du – og dine medarbeidere og din leverandørkjede – forpliktet til å varsle oss om mistenkte eller kjente brudd.

Ingen represalier

Norbygg benytter ingen former for represalier mot medarbeidere som i god tro varsler om et mistenkt eller kjent brudd, og vi tolererer heller ikke at andre gjør det. Heller ikke du må benytte eller tolerere represalier mot noen som i god tro varsler om mistenkte eller kjente brudd. Med god tro menes at den som varsler, har grunn til å tro at alt som rapporteres, er sant, og at man varsler om alt man vet.

Revisjon

Norbygg forbeholder seg retten til å kontrollere og revidere hver enkelt leverandørs overholdelse av våre «Etske retningslinjer for leverandører». Du må derfor samarbeide ved å gi relevant informasjon som vi ber om, og ved å gjøre enkeltpersoner tilgjengelige slik at Norbygg kan gjennomføre en meningsfylt revisjon. På samme måte må du evaluere din egen leverandørkjede for å sikre overholdelse av Norbyggs «Etske retningslinjer for leverandører» og gjennomføre revisjoner av din egen leverandørkjede når Norbygg ber om det. Ethvert brudd hos deg eller i din leverandørkjede må effektivt rettes opp, raskt og uten at det medfører tilleggskostnader for oss eller våre kunder. Brudd på de «Etske retningslinjene for leverandører» kan påvirke ditt forretningsforhold til Norbygg. Mulige konsekvenser omfatter, men er ikke begrenset til, at kontrakten heves. Denne bestemmelsen om revisjon opphever eller begrenser ikke leverandørens plikter eller ansvar.

LEVERANDØRERKLÆRING

Helse, sikkerhet og trivsel

Vi bryr oss om medarbeiderne våre og menneskene som påvirkes av arbeidet vi utfører på våre prosjekter, og vi etterstreber alltid å utvikle et arbeidsmiljø som fremmer helse, sikkerhet og trivsel.

Hva betyr det for deg?

- Du jobber systematisk for å ivareta de ansattes helse, arbeidsmiljø og sikkerhet i tråd med gjeldende lover og forskrifter.
- Du samarbeider med Norbygg og andre leverandører for å sikre et sunt og sikkert arbeidsmiljø. Personlig verneutstyr skal alltid være tilgjengelig og brukes. Farlige kjemikalier og andre stoffer skal håndteres forsvarlig.
- Du sørger for at medarbeiderne og andre i leverandørkjeden får tilstrekkelig opplæring og har riktig utstyr for å kunne utføre arbeidet på en sikker måte.
- Du anerkjenner at alle medarbeidere har rett og plikt til å stoppe arbeid der sikkerheten ikke er ivaretatt.
- Du rapporterer til Norbygg om alle helse- og sikkerhetsrelaterte hendelser på våre prosjekter og på arbeidsplassen.

Ordnete arbeidsforhold

Vi er forpliktet til å drive forretningsvirksomheten med en høy grad av integritet og tolererer ingen former for bestikkelser eller korrupsjon. Dette omfatter underslag, hvitvasking, utpressing, svindel og favorisering av familie eller venner (nepotisme).

Hva betyr det for deg?

- Du sørger for at arbeidsforhold, arbeidstid, lønn og godtgjørelse er i samsvar med gjeldende lovgivning og de aktuelle ILO-konvensjonene.
- Du tolererer ingen former for menneskehandel, barnearbeid og tvangsarbeid, herunder praktisering av ulovlig eller urettmessig tilbakeholdelse av lønn. Som barn regnes alle personer under 15 år eller en høyere minstealder dersom det er angitt i lokal lovgivning.
- Du tillater ingen praksis som hindrer fri bevegelse av arbeidskraft. Slik praksis kan omfatte krav om at arbeidstakere skal levere fra seg ID-dokumenter, pass eller arbeidstillatelse som en betingelse for å få ansettelse.
- Du vedkjenner og respekterer medarbeidernes rett til å organisere seg og fremforhandle kollektive avtaler, der loven tillater dette.
- Du anerkjenner at arbeidstakere som er under 18 år, har særlige behov, og at du har plikt til å ivareta dem.

Ingen diskriminering eller trakassering

Norbygg respekterer alle enkeltmennesker og streber etter å arbeide som ett team og fremme åpen og ærlig kommunikasjon preget av respekt. Vi behandler alle likt og gir like muligheter, og vi tolererer ingen former for trakassering eller diskriminering.

Hva betyr det for deg?

- Du tolererer ikke respektløs atferd, mobbing, diskriminering, trakassering eller uønsket seksuell oppmerksomhet.
- Du har tolererer ingen form for forskjellsbehandling, diskriminering, sjikane og mobbing på grunn av etnisitet, hudfarge, religion, nasjonalitet, kjønn, seksuell legning, alder og uførhet. Dette gjelder både i forbindelse med ansettelser og i daglig drift.
- Du diskriminerer ingen, og du gir alle medarbeidere og arbeidssøkende lik behandling og like muligheter.
- Du sørger for at atferd og aktiviteter som ikke fremmer et godt arbeidsmiljø forekommer. Dette gjelder for eksempel trusler, voldelig adferd, samt utdeling, salg, besittelse og bruk av ulovlige medikamenter. Ingen skal møte på arbeid påvirket av alkohol eller andre rusmidler.
- Du omfavner og fremmer en inkluderende kultur.

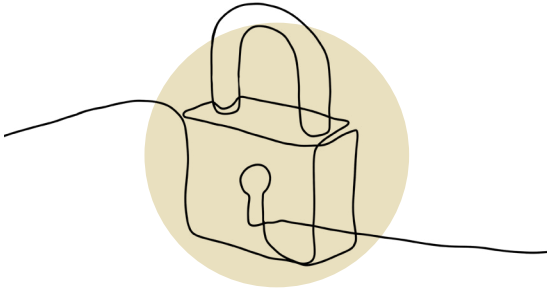

Klima og miljø

Vi jobber aktivt for å redusere vårt fotavtrykk, og ønsker å gå foran som et godt eksempel, ta samfunnsansvar og vise at bærekraftig utvikling kan være både lønnsomt og mulig. Det jobbes kontinuerlig med tiltak og oppfølgingsplaner på dette området. Vi prioriterer leverandører som arbeider aktivt og systematisk med bærekraft og kontinuerlig jobber for å redusere energiforbruk og avfall, samt utviser samfunnsansvar i valg av materialer og ved naturinngrep..

Hva betyr det for deg?

- Våre leverandører skal overholde nasjonal og internasjonal miljølovgivning og –reguleringer, og skal innhente relevante utlippstillatelser. I tillegg bør leverandørene fremme en ansvarlig miljøpolicy og bidra til utvikling og bruk av miljøvennlig teknologi, herunder minimere sine utslipp og utvikle sin miljø- og klimasatsing.
- Du skal ha en føre-var-tilnærming til miljøutfordringer. Det innebærer å unngå vesentlig skade på naturen og miljøet når beslutninger treffes. Vurdering av risiko for miljøpåvirkning skal inngå i prosjektgjennomføringen, og hvis det er risiko for alvorlige miljøskader, skal det alltid gjennomføres tiltak for å forhindre miljøskader

Beskyttelse av eiendeler, eiendom og utstyr

Vi beskytter eiendelene våre fra skade, tyveri, tap og misbruk, ettersom de er avgjørende for virksomheten vår. Eiendeler er både materielle (eks. råvarer, penger, produkter, datamaskiner, fast eiendom, maskiner og utstyr) og immaterielle (eks. patenter, varemerker, forretningshemmeligheter og opphavsrettigheter).

Hva betyr det for deg?

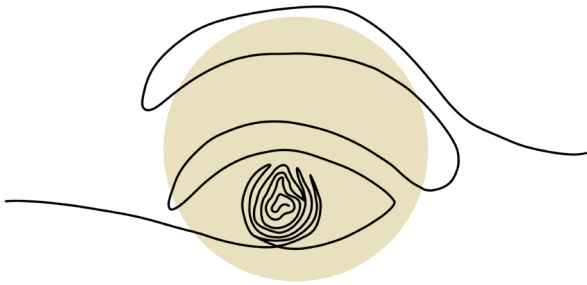
- Du respekterer eiendelene til Norbygg og interessentene våre.
- Du bruker bare Norbyggs og andres eiendeler når og på den måten du har fått tillatelse.
- Du tolererer ikke at noen stjeler eiendeler.

konfidensialitet

Vi respekterer konfidensiell informasjon som gjelder Norbygg og interessentene våre, og treffer alle nødvendige tiltak for å hindre at konfidensiell informasjon blir avslørt for personer som ikke har behov for eller rett til informasjonen i forbindelse med arbeidet sitt.

Hva betyr det for deg?

- Du beskytter konfidensiell informasjon som du har fått tilgang til av Norbygg, våre kunder og andre.
- Du handler ikke på grunnlag av konfidensiell informasjon du har fått ved en feil, det være seg fra Norbygg, våre kunder eller andre. Du tar kontakt med avsender og varsler Norbygg om situasjonen.

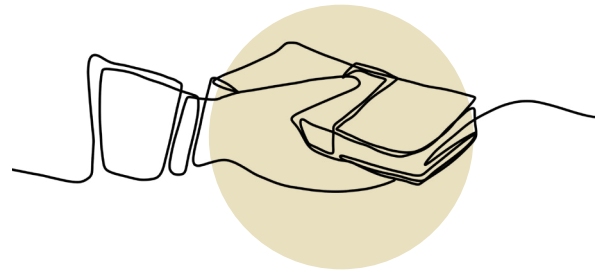

Beskyttelse av personopplysninger (personvern)

Vi respekterer alles rett til beskyttelse av sine personopplysninger og retten til integritet i forbindelse med bearbeiding av personopplysninger. Definisjonen av personopplysninger og de lovbestemte kravene om å beskytte dem varierer fra land til land. Det kan omfatte en persons navn, personlige helseopplysninger, fotografier eller personnummer.

Hva betyr det for deg?

- Du sørger for at all bruk av personopplysninger – som innhenting, registrering, sammenligning, lagring og sletting, eller en kombinasjon av disse tingene – skjer i samsvar med gjeldende lover og regler.

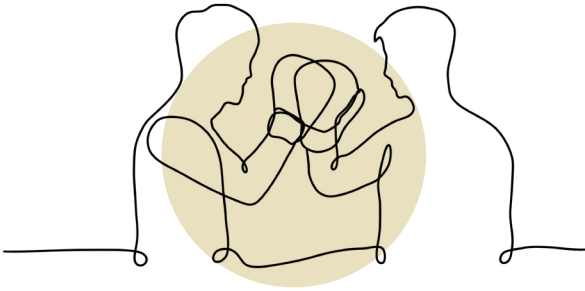

Arbeid mot korrupsjon og bestikkelser

Vi er forpliktet til å drive forretningsvirksomheten med en høy grad av integritet og tolererer ingen former for bestikkelser eller korrupsjon. Dette omfatter underslag, hvitvasking, utpressing, svindel og favorisering av familie eller venner (nepotisme).

Hva betyr det for deg?

- Du driver forretninger med integritet og tolererer ingen former for bestikkelser eller korrupsjon.
- Du ber aldri om, takker aldri ja til, betaler aldri og tilbyr eller godkjenner aldri bestikkelser, det være seg direkte eller indirekte, under noen omstendigheter. Dette omfatter også forsøk på urettmessig å påvirke eller bestikke ansatte i Norbygg, kunder eller offentlig ansatte (også i utlandet) eller andre enkeltpersoner eller enheter.
- Du tilbyr eller utfører ikke tilretteleggingsbetaling, og du lar heller ikke andre tilby eller gjøre slike betalinger på dine vegne. Tilretteleggingsbetaling er bestikkelser – ofte små – som gis til offentlig ansatte for å få fortlgang i rutinemessige byråkratiske prosesser og få tilgang til tjenester som betaleren etter loven har rett til.
- Du sikrer at alle rapporter, dokumenter og fakturaer er fullstendige og nøyaktige, og at ingenting er falskt eller villedende.

Rettferdig konkurranse

Vi mener at fri og åpen konkurranse er til det beste for Norbygg, våre interessenter og samfunnet som helhet, fordi det stimulerer til effektivitet og innovasjon, som er grunnlaget for en velfungerende markedsøkonomi. Vi er forpliktet til rettferdig konkurranse og tolererer ingen brudd på konkurranselovgivningen eller beslektede regelverk.

Hva betyr det for deg?

- Du praktiserer rettferdig konkurranse.
- Du deltar ikke i avtalt anbudssamarbeid der man lar være å sende inn anbud, eller gir fiktive anbud, roterer med budgivning eller lignende mekanismer for å begrense rettferdig anbudskonkurranse.
- Du deltar ikke i noen form for kartellvirksomhet sammen med konkurrenter, slik som ved kvotefordeling eller deling av markeder eller kunder eller prissamarbeid.

Interessekonflikter

Når vi opptrer som representanter for en arbeidsgiver eller en annen part, har vi alle ansvar for å ta beslutninger som er til arbeidsgiverens eller den andre partens beste, uten hensyn til personlig vinning. Interessekonflikter kan ha sitt utspring i fordeler som reiser og bevertning, gaver, veldedighetsgaver, politiske bidrag, sponing og nære relasjoner. Norbygg streber etter å drive virksomheten på en måte der vi aktivt unngår interessekonflikter, og vi krever det samme i leverandørkjeden.

Hva betyr det for deg?

- Du unngår situasjoner som i ditt arbeid med Norbygg kan skape en interessekonflikt eller gi inntrykk av å gjøre det.
- Du varsler Norbygg dersom du blir oppmerksom på en faktisk eller oppfattet interessekonflikt i ditt arbeid for Norbygg.

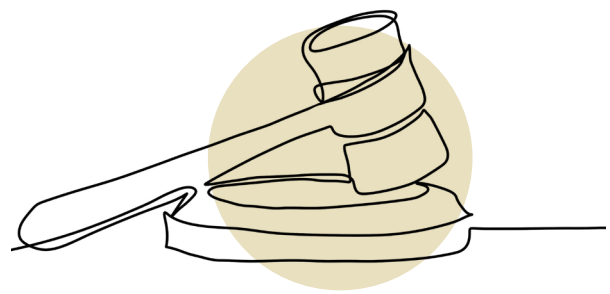

Fordeler og gaver

Vi ber ikke om, tar ikke imot og tilbyr ikke fordeler eller gaver som utilbørlig kan påvirke – eller gi inntrykk av å påvirke – forretningsbeslutningene våre eller forretningsbeslutningene til andre som vi samarbeider med. Alle enheter i Norbygg har utarbeidet en policy for fordeler og gaver som beskriver omstendighetene og beløpsgrensene for hva som er akseptabelt når det gjelder fordeler og gaver.

Hva betyr det for deg?

- Du tilbyr ikke og tar ikke imot fordeler eller gaver som urettmessig kan påvirke – eller gi inntrykk av å påvirke – forretningsbeslutningene i din bedrift eller i Norbygg, hos våre kunder eller andre.
- Du respekterer og overholder vår policy for fordeler og gaver.
- Hvis medarbeidere i Norbygg ber om å få noen slags fordeler, gaver eller personlige tjenester gratis eller til mindre enn markedsverdien, rapporterer du det til Norbygg

Sanksjoner

Sanksjoner er juridiske instrumenter som brukes av myndigheter og multinasjonale organer for å påvirke utenrikspolitikken, ved å forby handel med bestemte land, enkeltpersoner, enheter eller sektorer. Sanksjonslister opprettholdes av blant annet FN, EU og USA.

Hva betyr det for deg?

- Du respekterer at Norbygg har behov for å kjenne sine eksterne parter, og du er åpen om de reelle eierne som Norbygg driver forretning med.
- Du respekterer og er innforstått med at Norbygg er påpasselig med å kontrollere om eksterne parter kan finnes på en sanksjonsliste eller har et nærstående selskap i et land som omfattes av sanksjoner.
- Du rapporterer til Norbygg dersom du har spørsmål eller bekymringer om sanksjonslover og -regler.

BRUDD PÅ RETNINGSLINJENE

Gjennom å signere avtale med Norbygg AS aksepterer du denne leverandørklæringen med alt dens innhold. Brudd på disse retningslinjene kan påvirke ditt foretningsforhold til Norbygg AS. Mulige konsekvenser omfatter, men er ikke begrenset til, at kontrakten heves.

Dersom du oppdager brudd på disse retningslinjene, skal dette rettes opp umiddelbart og rapporteres til din kontaktperson hos Norbygg, eller via Norbyggs varslingskanal som finnes på våre nettsider.

Norbygg AS

orgnr 923 728 902

Bjørnstadmyra 12,
1712 Grålum

www.norbygg.no
+47 69 33 95 40
post@norbygg.no